

РЕШЕНИЕ

№ 35372

гр. София, 14.09.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 18 състав, в
публично заседание на 18.03.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Златка Илиева

при участието на секретаря Росица Б Стоева, като разгледа дело номер **9571** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 84, ал. 3 от Закона за убежището и бежанците /ЗУБ/, във връзка с чл. 145 и следващите от АПК.

Образувано е по жалба на Г. И. М., [дата на раждане] , в [населено място], Р. област, СССР, гражданка на Р. федерация, ЛНЧ [ЕГН], чрез адв. К. Б., срещу Решение №4493 от 13.08.2025г. на председателя на Държавната агенция за бежанците (ДАБ) при МС, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т.4, във връзка с чл.8 и чл.9 от ЗУБ е отхвърлена молбата ѝ за предоставяне статут на бежанец и хуманитарен статут.

Жалбоподателят навежда твърдения за нищожност на постановения административен акт, в условия на евентуалност-за незаконосъобразност на оспорения административен акт като постановен при нарушение на изискването за форма, допуснати съществени нарушения на административно производствените правила, противоречие с материалноправните разпоредби и при несъответствие с целта на закона. С подробно изложена фактология и цитирана съдебна практика се аргументират наличие на предпоставки по чл.8 и чл.9 от ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен такъв. Сочи общодостъпни източници на информация относно страната си на произход. Претендира нарушение в изискването за форма, поради липса на мотиви. С подробни съображения посочва незаконосъобразност на процесното решение на председателя на ДАБ, поради несъответствие с целта на закона. Моли за отмяна на административния акт. Претендира присъждане на разноски.

В съдебно заседание, жалбоподателят се явява лично и с адв. Б.. Поддържат жалбата, на основания, изложени в нея и в представени подробни писмени бележки. Претендират присъждане на разноски по списък.

Ответникът - председател на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет, оспорва жалбата чрез юрк. Х.. Моли за оставяне на същата без уважение на основанията, посочени в оспорения административен акт. Счита, че, както в настоящото административно производство, така и в предходните, административният орган е изследвал цялата бежанска история на чуждия гражданин, и е пределно ясно, че е напуснал страната си по произход, поради страх от наказателно преследване, поради извършени от него престъпления. Прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение.

Софийска градска прокуратура, редовно уведомена, не изпраща представител и не взема становище по делото.

Административен Съд С. – град, I отделение, 18 състав, след като взе предвид доводите на страните и се запозна със приетите по делото писмени доказателства, намира за установено, от фактическа страна следното:

На 24.09.2022г., около 20:30 ч., на ГКПП К., [община], е извършена гранична проверка на лице от женски пол, което се легитимираше с чуждестранен официален документ за самоличност – гръцка лична карта на името на А. А. /Е. А./. При проверката е установено, че личната карта е обявена за невалидна /прекратена/ от гръцките власти. С оглед на това приносителката ѝ била задържана и спрямо нея е образувано Досъдебно производство № 239/2022 г. по описа на Гранично полицейско управление /ГПУ/ К.. Отправено е запитване до Дирекция „Международно-оперативно сътрудничество“ - МВР с Писмо рег. № 4078р-15220/29.09.2022 г. за предоставяне на информация за установяване на данни за самоличността на лицето. Впоследствие, с влязла в сила присъда по НОХД № 724/2022 г. на Районен съд - Сливница Галина М. е призната за виновна в извършването на две престъпления: по чл.279, ал.1, вр. чл.18, ал.1 от НК и по чл.316, вр. с чл.308, ал.2, вр. ал.1 от НК.

Със Заповед рег. № 4379ПАМ-518/25.09.2022 г. на началника на ГПУ - К., на основание чл.44, ал.13 от Закона за чужденците в Република България /ЗЧРБ/, лицето Е. А. /А. А./, [дата на раждане] в [населено място], Р. федерация, с неустановено гражданство, без документ за самоличност, е настанено в Звено за краткосрочно настаняване към Специализирания дом за временно настаняване на чужденци /СДВНЧ/ към Дирекция „Миграция“ – МВР за срок от 30 календарни дни. От ДАБ – МС ѝ е предоставена информация относно възможността да подаде молба за международна закрила и са ѝ дадени указания относно реда за подаване на молбата, процедурата, която ще се следва, правата и задълженията ѝ, последиците от мълчаливото или изричното оттегляне на молбата и т.н. Това е направено на разбираем за нея руски език.

На 30.09.2022г. Е. А. подала Молба за международна закрила в Република България с № УРИ 105400-5251/30.09.2022г. /л.480/.

На 04.10.2022 г. председателят на ДАБ при МС получил Писмо вх. № КП-4474/04.10.2022г., с което бил уведомен от разследващите органи за предприети действия за установяване самоличността на лицето, представило се като Е. А. /А. А./.

С Писмо рег. № 536400-42582/10.10.2022г. директорът на Дирекция „Миграция“ - МВР уведомил, че според уведомление от консул от Посолството на Република Гърция в [населено място], ползваните от жалбоподателката документи-лична карта и свидетелството за управление на МПС, представени от нея при граничната проверка, са със статут „изгубен/откраднат“, доколкото има съмнения относно истинността им и самоличността на лицето, и се извършват проверки.

На 18.10.2022г., е проведено интервю, по време на което, представилата се като Е. А., признала, че истинските ѝ имена са Г. И. М., че е [дата на раждане] в [населено място], Р. област, руския по народност, гражданка на Руската федерация, че притежава руски документи за

самоличност, които обаче се намират в страната ѝ на произход.

Посочила е, че за последен път е напуснала Р. федерация на 28.12.2021г. легално, с руския си задграничен паспорт за Република Турция и след тридневен престой е влязла в А. с туристическа виза, издадена от италианското посолство в [населено място]. След тридневен престой в А., е преминала в Германия, където е останала две седмици, след което е влязла на територията на У., използвайки гръцка лична карта с първоначално заявените от нея лични данни. След У. чужденката е преминала със същия гръцки личен документ последователно в Румъния и на 15.08.2022 г. - в България. Съобщава, че в страната си е живяла в [населено място], където през 1991 г. е завършила висшето си образование, специалност „Икономика“ в Т. академия. Твърди, че до 2017г. е работила в частния банков сектор, след което се е занимавала с частни консултации в сферата на хотелиерството. Посочва, че в [населено място] живеят майка ѝ и 26-годишният ѝ син М. Ч..

Молбата си за закрила руската гражданка мотивира с опасения, че би могла да бъде осъдена до 20години затвор заради несъгласието ѝ с политиката на Русия, в частност –по отношение на военните действия, провеждани в У., което е споделяла пред познати и приятели, като личното ѝ несъгласие с войната е продиктувано и от обстоятелството, че нейна братовчедка е омъжена за украински гражданин и живее в К.. Заявява, че се е снабдила с неистинска гръцка лична карта, за да напусне Русия и да дойде в България. Декларирала е, че в страната на произход не е осъждана и срещу нея не се водят наказателни производства. Заявява, че не е членувала в политически партии или организации, не е имала религиозни или етнически проблеми и не ѝ е оказвано насилие.

С Решение № 7668 от 19.04.2023 г. на заместник-председателя на ДАБ-МС, на М. е отказано предоставянето на статут на бежанец и на хуманитарен статут. М. е обжалвала административния акт.

С Решение № 5371 от 11.08.2023 г. по адм. дело № 4628 по описа за 2023 г., Първо отделение, 35 състав на Административен съд - София-град (АССГ) отхвърля жалбата на руската гражданка срещу решението на ДАБ-МС.

Чужденката е обжалвала решението на АССГ.

С решение № 7187 от 11.06.2024 г. по адм. дело № 10570/2023 г. Трето отделение на Върховния административен съд (ВАС) отменя решение № Решение № 7668 от 19.04.2023 г. на заместник-председателя на ДАБ-МС и връща преписката на чуждата гражданка за ново произнасяне, при спазване на дадените указания по тълкуване и прилагане на законова, посочени в решението на ВАС.

След връщането в ДАБ-МС на административната преписка, с чуждата гражданка е проведено лично интервю с рег. № УП 21860 от 11.10.2024г., в което подробно са разгледани и отбелязани мотивите, касаещи представената бежанската история.

Чужденката заявява, че се казва М. Г. И. и че е родена на 5 януари 1970 г. в Русия, [населено място], Р. област.

Относно гражданството си, молителката заявява, че притежава единствено руско такова и няма друго. Посочва, че е разведена и има син. Кандидатката уточнява, че брак е сключила през 1991 г., а е разведена от 1994 г. След развода не поддържа контакт с бившия си съпруг. Синът ѝ се казва М. и е на 29 години. На въпроса дали се е представяла с други имена, руската гражданка заявява, че е използвала друго име веднъж - нарекла се е Е. А., според използваните документи, преди две години.

Относно представени документи за самоличност, кандидатката уточнява, че в ДАБ е представила задграничен руски паспорт в оригинал, който се намира в агенцията, като е

направила това през януари 2023 г.

На въпрос дали има роднини в държава-членка на ЕС и на какво основание пребивават там, М. Г. И. заявява, че има братовчедка - К. И. В., която е бежанка от У. и се намира в Германия заедно с племенницата ѝ. Съпругът ѝ живее в К.. Чужденката посочва, че няма свои близки в България. Молителката заявява, че е напуснала Русия през 2019г., преди Нова година, като е излетяла със самолет за Турция от летище в М.. Посочва, че е напуснала страната с руския си паспорт, за който не се изисква виза за Турция.

Относно въпрос за държава-крайна цел при напускането, чужденката пояснява, че преди една година е подала документи в Комисията за правата на човека, където е изложила подробно причините за напускането и кой я е преследвал. На последващото уточняване за конкретната държава-крайна цел, тя заявява, че не помни, защото са изминали две години и е била в силен стрес при бягството, допълвайки, че има онкологично заболяване и не може точно да си спомни. Чужденката разказва, че в Турция е останала за кратко, тъй като имала друга история - в Русия е била преследвана като защитен свидетел за даване на показания. Посочва, че е била преследвана от властите, като свидетел по делото на полковник З., по което се е изказала в съда. Тя уточнява, че в Русия продължава противостоянето между следователите и Федералната служба за сигурност/Ф./. Кандидатката заявява, че е била единственият защитен свидетел на процеса срещу полк. З., за което са писали Р. Новости и Нова газета. След това започнали да я преследват, като преди процеса не ѝ позволявали да напусне страната. Посочва, че след изказването ѝ в съда и във връзка със съглашенията с Ф. на Русия, получила телефонно обаждане, на което ѝ била определена среща. Била предупредена, че я грози смъртна заплаха и че ще бъде убита, като заплахите са отправяни от следователи, хора по телефона и работници от следствения отдел. Подчертава, че делото е свързано с работата ѝ в банката, в която е работила, и с държавни дела, като става дума за голямо корупционно дело.

Относно маршрута, периода и местата, където е пребивавала, чужденката разказва, че за да обясни причината за заминаването си за Турция, посочва, че от страна на Ф. ѝ било указано да се свърже с почетния консул на Гърция в Русия-Сараканиди, като целта била да получи документи като защитен свидетел. В Турция тя се свързала с него, обяснила му причината за обаждането и му казала, че е изпратена от Ф.. В резултат на това ѝ били издадени други документи, като на защитен свидетел, на името Е. А.. На нея ѝ било казано, че с тези документи може да живее като защитен свидетел, защото руските органи не знаят тази фамилия, не могат да я открият чрез нея, не могат да ѝ окажат въздействие и не могат да я убият, тъй като не знаят кой стои зад документа.

Относно това кога и как е получила документа, М. посочва, че както е посочила в писмото до европейската комисия по правата на човека, Сараканиди я изпратил в Гърция, където получила документите от полицията и след това се върнала обратно в Турция. Тя уточнява, че в края на декември 2019 г. или началото на 2020 г. е заминала нелегално с лодка за Гърция.

Отишла в А., където е престояла около две седмици. (При изчитането уточнява, че в А. е останала от една седмица до десет дни). В полицията ѝ били дадени документите - тя отишла, дала отпечатьци и ѝ връчили личната карта.

На въпроса как точно е получила документа и дали е ходила до полицейски участък, кандидатката за закрила отговаря, че тя лично не е извършвала нищо по получаването, защото Сараканиди се занимавал с това. Тя единствено отишла, дала отпечатьци и получила документа на ръка - личната карта. В хода на това интервю посочва, че е живяла известно време в А. - около един месец. За нея била наета квартира, а след това се преместила на друга квартира, без да знае кой е организирал това. Тя посочва, че всичко било готово, а тя се била обърнала към Сараканиди,

който се представял като почетен консул.

В Гърция пребивавала на основание личната карта, като желанието ѝ било да се скрие. Чужденката заявява, че непрекъснато ѝ се обаждали да не се завръща в Русия, защото ще бъде убита - звънели ѝ чрез месинджър и телеграм. На майка ѝ също се обаждали в Русия, като мъже ѝ казвали, че ако продължава да дава показания, ще бъде убита. Представяли се като „доброжелатели“. Тя посочва, че с един такъв човек се срещнала на улицата в М., където ѝ било казано, че ако остане, ще бъде убита. В Гърция също ѝ се обаждали по телефона на московския номер, който имала в месинджър.

Поради страха си се придвижвала в рамките на Гърция, като била и в С., очаквайки указания от лицата, които я изпратили от Ф. и които осигурили документа. Тези лица обаче не ѝ казали нищо. Както се пишело във вестниците, продължили разследванията по антикорупционното дело срещу полковник З..

На въпрос къде е заминала след Гърция, руската гражданка уточнява, че е излетяла за Турция, но добавя, че вече не помни конкретно маршрута. Разказва, че е пътувала из Европа и се е криела, защото през цялото това време била много болна, имала кръвоизливи.

На въпрос къде е била след Гърция, след като е получила документа, тя отговаря, че се е върнала нелегално в Турция, а оттам веднага е излетяла за Европа. Посочва, че е заминала за А., но не помни конкретно всички детайли, след това е била в У.. Споделя, че е била предупредена от Ф. да не остава на едно място. Чувствала се относително спокойно, мислейки, че руските служби не могат да я намерят с това име.

Чужденката заявява, че чакала да приключат съдебните дела за полковник З., по които била защитен свидетел. Делото обаче не завършвало и тя продължавала да получава заплахи. Споделя, че баща ѝ е починал, вследствие на заразяване, докато е лежал в болница в М., като счита, че той бил взет от управлението по делата на президента и било казано, че заразата е станала в института „Свифисовски“. През това време тя се намирала в чужбина и не могла да пристигне, защото била заплашвана. Уточнява, че тогава се е намирала в Германия. Чужденката споделя, че ѝ се обадили и я заплашили, че това ще се случи с цялото ѝ семейство - че ще бъдат заразени.

На последващ въпрос, през кои страни е пътувала и къде се е намирала при пътуванията, чуждата гражданка посочва, че навсякъде е пътувала с личната карта, която получила в Гърция. Руския паспорт изпратила обратно в Русия, както ѝ казали от Ф.. Разказва, че от А. заминала за Германия, където престояла съвсем малко-по-малко от седмица. След това заминала за У., преминавайки границите и наемайки квартири. След У. се върнала в А., където престояла само два часа и се върнала обратно с влак, тъй като всичко било наблизко. От А. отново се върнала в Германия, защото била сигурна страна, без необходимост от преминаване на граници. По нейни думи, от Ф. ѝ казали, че е по-безопасно да живее в Европа. Чужденката заявява, че през цялото време ѝ се обаждали по телефона със заплахи, които след около една седмица се прекратили. Обажданията били от различни имена и разговорите били кратки. Напомняли ѝ че процесът продължава и че тя, майка ѝ и семейството ѝ „са на въдицата им“. След А. се върнала в У., използвайки личната си карта от Гърция. В У. никъде не оставала за дълго. След това пристигнала в Румъния през лятото на 2022г., пътувайки с влак от У.. Споделя, че от Румъния взела билет и пристигнала в България. Тя разказва, че тук е учила през 1991 г. по програма за обмен на опит. В България се намирала в много лошо здравословно състояние, била ѝ препоръчана медицинска консултация, тъй като започнала да чувства болки и не можела повече да приема лекарства.

Чужденката посочва, че е било топло - през август или септември 2022г., е влязла с влак от Румъния. Пресякла границата, където проверили документите ѝ, и пристигнала в С.. Престоляла една седмица, след което получила кръвотечение и се обърнала към болница „Т.". Там ѝ казали, че е необходима спешна операция, която трябва да се извърши веднага, защото нищо друго не може да се направи. Лекарят ѝ изписал лекарства, които не помогнали, и тя имала силно кръвотечение. Уточнява, че има документ от прегледа в „Т." към посочената дата, като добавя, че изпитвала такъв стрес, че нищо не можело да ѝ помогне. С кръвотечение започнала да изпитва болки, не можела да спи, а болките пречели на живота ѝ. Във връзка с задържането ѝ по пътя за А., обяснява, че наела кола, за да стигне за пет часа, тъй като документите ѝ били издадени от полицията и не е имала съмнение в тях. Била задържана при проверка на документите на К., преди да замине. В този ден непрекъснато ѝ звънели от Русия, казвайки, че ако не ги послуша, ще загине майка ѝ. Тя отговорила, че е болна и не може повече да живее, а те ѝ отвърнали: „А защо ти е да живееш". Била в такъв стрес, че не знаела какво прави. Относно въпроса защо, при положение че ѝ е било казано, че е необходима спешна операция, не е била оперирана в „Т.", а е рискувала да замине за А., чужденката обяснява, че лекарят, който я прегледал през нощта, ѝ казал, че е по-добре да бъде оперирана там, където вече е била оперирана и където знаят медицинската ѝ история.

Руската гражданка заявява, че страда от множествена матоза, левкоза на матката и кисти на яйчниците. За причините за задържането ѝ, М. отговаря, че ѝ казали, че документите ѝ са фалшиви и подправени. Тя добавя, че понеже ги получила в полицията, не се съмнявала, че са истински, а преди това няколко пъти били проверявани. Била толкова уплашена, че се страхувала да назове името си. При даването на интервюто също се страхувала, не вярвала на никого и не се доверявала, защото наоколо имало само непознати.

Относно въпроса на какво се дължи непрекъснатото ѝ пътуване между различните европейски държави, тя посочва, че го е правила, за да се скрие от хората, които ѝ се обаждали със заплахи през цялото време. Надявала се, че делата ще приключат и преследването ѝ в Русия ще спре, за да може да се върне, защото в Русия не била извършила престъпление.

За заявленията ѝ, че е защитен свидетел, М. заявява, че притежава документ за сключено споразумение с Генералната прокуратура на Руската федерация за даване на показания по корупционна дейност през 2017г. и че притежава този документ. Относно това откога е ползвала защитата, разказва, че не е искала да подписва документа, а го е подписала под давление на органите. Тя подчертава, че в Русия не е извършвала престъпления, както е било посочено и в Р. Новости, Комерсант и други средства за информация. Разказва, че реално е имала въщи телефон и не е излизала от дома си, като е имала указания да не напуска жилището. Посочва, че пред входа е имала охрана до напускането на Русия. Това се е случило след подписването на документа, но въпреки охраната не се е чувствала защитена. При призоваване за даване на показания в следствения отдел следователите задавали въпроси и сами отговаряли, като тя била без адвокат. Те самите я карали да подписва. Тя заявява, че се е страхувала за здравето си, тъй като само две седмици преди това е имала операция във В.. Следователят ѝ казал, че няма избор-или ще даде показания за участниците в делото, или ще бъде затворена и убита, и ще ѝ бъдат предявени обвинения.

М. уточнява, че през юли 2016 г. била задържана на „П. 38“ за 10 дни, непосредствено след операцията, преди да подпише споразумението.

На въпрос дали притежава разрешение за влизане или пребиваване в друга държава-членка на ЕС, както и дали е била преди това в Европа, тя отговаря, че от 2013г. до септември 2016г. е работила в А. и е имала синя карта за работа в компания „Компаг ГНМБ“. Заявява, че е заемала мениджърска позиция и е представила документ за това. Компанията е била австрийска, търгувала е с нефтени продукти и е имала договори със С. и Турция. Работата ѝ е била свързана с Русия.

Посочва, че не е имала претенции от органите нито на Русия, нито на А.. Живяла е в А. и се е връщала в Русия за подписване на документи.

Имала е разрешение за пребиваване - синя карта за специалисти от високо ниво със срок три години, която е предоставила в съда. След 2016г. срокът ѝ е изтекъл и не е била продължена, тъй като компанията е спряла работа с Русия и тя не е продължила пребиваването.

В Русия не е имала проблеми и се е върнала. Споменава, че е имала туристически визи за Италия и Германия, дългосрочни, и за период от 15 години винаги е получавала визи без спънки. Не си спомня кога е била последната европейска виза, но през цялото време е имала такива.

В отговор на това дали е подавала молба за статут или друга форма на закрила в България или друга държава, тя отговаря, че никога не е подавала, тъй като не е знаела, че съществува международна закрила. На въпрос каква е причината да не подаде молба за закрила в горепосочените страни-членки на ЕС, М. посочва, че е била сигурна в документа си и се е криела, за да не знаят коя е - тези хора, които са я шантажирали, следователите и прокуратурата в Русия. Тя добавя, че ситуацията в Русия е била като война между структурите на прокуратурата, следователите и Ф.. Във връзка с използваната от нея гръцка лична карта, издадена от гръцките власти на 04.12.2019г. на името на Е. А., чуждата гражданка обяснява, че целта е била да запази живота си, тъй като се е страхувала, че ще бъде открита като Г..

Ф. ѝ обяснили, че това е временна мярка, необходима за защита. Тя не знае дали документът е бил издаден за конкретна ситуация, но ѝ било казано, че е необходим, за да не бъде убита.

Относно това дали документът е фалшив или истински, тя отговаря, че го е получила в полицията при спазване на всички процедури - събеседване, даване на отпечатащи и присъствие на адвокат. Това било в Гърция, А.. Заявява, че не знае в кой участък е била. Получила е шофьорска книжка на името на Е., подписала се е в книгата на полицията. Тя уточнява, че за гърците личната карта е и национален паспорт. Заявява, че снимката е нейна, като наблизко е имало фотографско ателие, в което лично е направила снимката, а лицето от документа е било с гръцко гражданство. Относно това къде и кога е посочила истинската си самоличност и каква е причината да не я посочи непосредствено при задържането пред властите, обяснява, че се е страхувала да не извикат руския консул и да я предадат на Русия, където е била заплашена със смърт. Поради това е мълчала. Допълва, че по време на интервюто в Агенцията също се е страхувала да каже истинското си име, но по време на самото интервю е погледнала интервюиращия и е казала името си, тъй като при задържането е написала молба да не бъде съобщавано на руските власти за задържането ѝ.

Относно етническата си принадлежност, чужденката обяснява, че в

чуждестранните паспорти от 15 години не се посочва етническа принадлежност. Нейният паспорт е руски и за всички пишат, че са руснаци, тъй като това е предвидено в резолюция. Във връзка с това дали е имала проблеми в Русия заради принадлежността си към тази етническа група, руската гражданка казва, че е имала проблеми само с висшата власт в Русия, но не се е сблъсквала с проблеми заради това, че е рускиня. През последните 30 години не е чувала за подобни проблеми. Посочва, че е християнка-католик по рождение и в Русия всички са имали проблеми според религията, включително и тя. Посочва, че религията е отделена от държавата и е забранена. Споменава, че само през последните 15 години, след разпадането на СССР, ситуацията се е променила, а преди това е било забранено да се отбелязва В., кръщенета, като партията е забранявала. Относно това дали след това е имала проблеми с религията, тя разказва, че когато е ходила в католическа църква през 2014-2015 г., някакви хора нападали енорияшите и ги заливали с боя. Посочва, че на религиозна служба на 24 декември също са били заливани с боя. Не е казвала на никого, че изповядва католицизма. Допълва, че е дълбоко религиозна, вярва във В. и че трябва да се правят добри дела.

В къщи и навсякъде, където живее, има икони. Споменава, че баба ѝ била много религиозна, а през 1978г., когато дядо ѝ починал, баба ѝ поискала да вземат иконите.

На въпрос дали има членове на семейството и близки роднини - родители, братя или сестри - в Русия, чужденката обяснява, че майка ѝ, живее в Русия, в М., тежко болна е и не може да ходи.

Синът ѝ работи и живее в Х. вече две години, откакто започнал конфликтът в У..

Сестра ѝ живее от 30 години в К., У., като живее отделно и не работи никъде, като това се дължи на заплахите срещу М. във връзка с делото за полковник З.. Между тях няма семейни конфликти. Семейството не подкрепя войната.

Споделя, че от 1996 до 1998г. е работила в банка „Л.“, М., като главен счетоводител. От 1998 г. е работила в банка „И.“, в отдел за одит, до 2001г., в М.. От 2001 г. до 2006г. е работила в Градската клиентска банка, М., като главен счетоводител. От 2006г. до 2009г. е била директор на отдел по международен одит в банка „Открытие“, М., където е работила с международни организации „Д. енд Туш“ и „П. У.“.

От 2009г. до 2013г. е била директор на отдел, който работи с международни организации, в „Нотабанк“, М.. Банката била руска, но с международна дейност. От 2013 г. до януари 2016 г. е работила във В. във фирма „Кампг ГНХ“, занимаваща се с привличане на клиенти.

От 2016 г. до 2017 г. отново е работила в „Нотабанк“ като финансов директор на отдел за финансов анализ. След 2017г. не е работила поради печалните събития, заради които не е могла да работи. Издържала се е от средства от продажба на наследствена къща.

Относно дейността ѝ в „Нотабанк“, тя обяснява, че работата ѝ не е била свързана с клиенти, а с контрол на балансите, разходите и доходите, управленска отчетност, контрол над бюджета и предоставяне на управленска отчетност за акционерите. Работила е също за международни рейтингови организации и международни одитори, като според руското законодателство банките са длъжни да преминават международен одит. Банката е подписвала договори с „П. У.“, като четири пъти в годината, за срок от една седмица или пет дни, организацията е идвала в банката и е извършвала одит. Посочва, че е работила с тях, предоставяйки документи, отчетност и съгласувайки отчетите, които впоследствие са били представяни на Централната банка за контрол на

финансовото състояние на банката.

На следващо място по време на интервюто заявява, че не е била член на политическа партия или организация.

Не е била член на въоръжена групировка.

Отговаря, че не е посещавала руското посолство в България или в друга държава, или други дипломатически представителства.

За конкретен повод да напусне страната си, М. посочва, че през 2016г. събития, свързани с банката, в която е работила, променили и развалили целия ѝ живот. Тя разказва, че през тази година Централната банка на Русия отнела лиценза на „Нотабанк“, като първо била въведена временна администрация, която спряла работата на банката. Агенцията по застраховане на влоговете - държавна агенция при Централната банка - поела контрола и спряла всички операции, като след три месеца лицензът бил окончателно отнет. Посочва, че официално било декларирано, че капиталът на банката не отговаря на нормативите, но тя твърди, че в банката имало всичко преди идването на администрацията. Според нея това било политическа ситуация, свързана с полковник З..

Разказва, че през септември 2016г. били арестувани сътрудници на „Нотабанк“, обвинени в изнасяне на пари чрез фиктивни компании на стойност 25 милиарда рубли. Арестувани били членовете на кредитния комитет, който вземал решения за отпускане на кредити, сред които и директорът на службата за сигурност К.. Тя уточнява, че не е била член на кредитния комитет. След началото на следствието, през юли 2016 г., сутринта у дома ѝ дошли сътрудници на следствения отдел на МВР и я отвели за даване на показания. Посочва, че е дала показания според въпросите, които ѝ задавали - за схемата за отпускане на заеми, политиката на банката, кой е взимал решенията, както и дали ѝ е известно за отпускане на кредит в размер на 25 милиарда рубли.

От следователите тя разбрала, че полковник З., който заемал висша длъжност в МВР за борба с корупцията, е свързан със случая. Питали я дали знае нещо за изпиране на пари за висшето ръководство.

Тя заявява, че не знаела с какво се занимава банката в тези аспекти, че е виждала полковника, но не е работила с него. Видяла го е при даване на показания. Нямала е професионална връзка, нито лични отношения с него, не е била негова съпруга или роднина. Нямала е делови отношения и допирни точки с него.

На въпроса дали го е познавала лично извън работата си, отговаря, че не са се срещали и не са имали лични отношения. Тя разбрала за него от следователя, който ѝ разказал всичко и ѝ казал, че ще бъде задържана, ако не сътрудничи. През юли 2016г., след пристигането ѝ от А. след операцията, дошъл следовател от същата служба-следствения отдел към МВР-и поискал да му предаде всички документи от банката, с които разполага. Не и позволили да се обади на адвокат, казвайки, че това е невъзможно. Тя поискала заповед, а той ѝ казал, че ще я напише, и я написал. Следователят заявил, че ще огледат апартамента. Тя им позволила да го направят, но се страхувала да не ѝ подхвърлят патрони или наркотик. Чужденката казала това на следователя. Нямало вещи лица, не бил проведен официален обиск, а нищо не било намерено.

Руската гражданка разказва, че била отведена при друг следовател, който ѝ казал, че трябва да даде показания срещу полковник З.. Тя заявила, че не знае с какво се занимава този човек. Държали я до вечерта и я откарали на „П. 38“ - следствения

изолатор на МВР. Била там 10 дни без да ѝ бъде предявено обвинение, без хапчета, които не ѝ позволили да вземе. Нямала дрехи, превръзки и храна. Тя твърди, че ѝ е оказван психологически натиск всеки ден. При постъпването в изолатора била съблечена гола и стояла така един час в кабинета, докато вратата била отворена, а мъже сътрудници минавали и я гледали.

След това ѝ казали, че ако не подпише документ за сътрудничество, ще бъде изпратена в затвора, където ще бъде убита, изнасилвана и държана гола. Тя заявила, че не е извършила нищо и няма да сътрудничи. След 10 дни била пратена в затвора, където се намирала, докато не подписала досъдебното споразумение. Затворът бил на „П.". Била там два месеца, след което се съгласила да подпише, защото нямала лекари и постоянно имала кръвотечение, а не ѝ викали медицинска помощ.

През август, след два месеца, заявила, че ще подпише споразумението. По време на двата месеца, в които не била съгласна, ѝ било предявено обвинение за разхищение на заем за кредит от 350 милиона, който кредит бил продаден от „Нотабанк" на друга банка - „Дом РФ", държавна банка. Тя твърди, че разполага с документи за това. Обвинението било предявено, въпреки че кредитът бил продаден, а шест месеца по-късно обвинението било представено официално.

Молителката обяснява, че споразумението за сътрудничество било подготвено от генералния прокурор В. Я. Г.. В договора било посочено, че тя трябва да разкаже за престъпленията от корупционен характер в банката, за участието на полковник З., за противозаконната дейност на акционерите Д. и В. Е. и за дейността на електрозавода. Тя трябвало да даде показания за всички разхищения и въпроси, а в замяна ставала защитен свидетел, като оставала в къщи и изпълнявала всички указания, които ѝ давали в следствения отдел.

Разказва, че била арестувана и нейната сестра, която не познавала никого от банката. Арестът ѝ бил извършен седмица след задържането на самата М., като това било използвано като натиск върху нея. Разказва, че били освободени след шест месеца, в същия ден, когато казали, че ще подпишат.

От административната преписка се установява, че жалбоподателката е била подсъдима по наказателни дела в Русия.

През април 2022 г. М. е станала обвиняема в разследване, според което в периода от 2011 г. до 2016 г., като част от организирана престъпна група“ е извършила измамна кражба на 2 287 953 000 рубли /2 милиарда 287 милиона 953 хиляди рубли/, принадлежащи на АО О., като същевременно следователят на СД издава задочно решение за привличане на жената като обвиняем, а самата тя е обявена за федерално и междудържавно издирване.

На 22.05.2019г. Останкинският съд в М. е осъдил М. на три години и четири месеца лишаване от свобода като делото е разгледано по специалния ред, тъй като М. е сключила сделка със следствието, а на 31.10.2022г. са разкрити още подробности по отношение криминалните дела на М..

Въз основа на събраните данни и след анализ на документите, председателят на ДАБ – МС, приел, че по отношение на Г. И. М. не се установяват предпоставките за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут и издал Решение № 4493/13.08.2025г. /л.67/ – предмет на оспорване в настоящото производство. Прието е, че мотивите обуславящи желанието на кандидатката да получи международна закрила не попадат в предметния обхват на закрила по ЗУБ, а се касае за причини от криминален и

личен характер. Сочи се още, че чужденката не е направила обосновани твърдения за осъществено спрямо нея преследване от страна на държавата, от партии или организации, които контролират държавата или значителна част от нейната територия, или от недържавни субекти, включително международни организации и т.н; не е аргументирала наличието на основателни опасения от преследване по изброените в чл.8, ал.1 от ЗУБ причини: раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, поради което е прието, че по отношение на нея не са налице субективния и обективния елемент за прилагане на посочената правна норма.

При постановяване на решението си административният орган е приел, че установената фактическа обстановка не дава основание да се приеме, че М. е била принудена да напусне Руската федерация поради опасност от смъртно наказание или екзекуция, изтезание или нечовешко или унижително отнасяне, или наказание. Срещу нея не са били предприети такива действия, нито от официалните власти, нито от някоя конкретна групировка, които държавата не е в състояние да контролира. По отношение на нея не са открити данни за непропорционално на извършеното престъпление наказание или несъответствие на закона с общоприетите стандарти в областта на правата на човека. Посочените от нея опасения са свързани с наказателно преследване за престъпление от общ характер свързано присвояване/измама. Чуждата гражданка се опасява от арест и затвор по обвинения в икономически престъпления, но административният орган е заключил, че това не е „преследване“ по смисъла на Конвенцията от 1951 г., а прилагане на наказателния закон

Изложени са и мотиви относно липсата на предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут на основание чл.9, ал.8 от ЗУБ, за каквато от страна на жалбоподателката е посочено гинекологичното ѝ заболяване.

Прието е, че в РФ има възможност за лечението му и за жалбоподателката не съществуват причини да не може да получи адекватно такова.

При постановяване на оспореното решение, административният орган е направил подробен анализ на актуалната обстановка в Руската федерация и е констатирал, че не се установяват и разширенията, дадени в тълкувателно решение на Съда на Европейските общности от 17 февруари 2009 г. по дело № C-465/07 и Тълкувателно решение на Съда на Европейския съюз от 2011/95/ЕС, които се преценяват във връзка с прилагане нормата на чл.9, ал.1, т.3 от ЗУБ.

Посочено е, че установената фактическа обстановка не дава основания да се приеме, че тя е била принудена да напусне страната си на произход - Русия поради „реална опасност от смъртно наказание или екзекуция“ - тежки посегателства, визирани в чл. 9, ал. 1, т. 1 от ЗУБ.

С подробно обсъждане на всички приложени в административната преписка документи, молби и доказателства /представени от молителката/, административният орган е отказал предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на М. Г. И..

Административен съд София – град, I отделение, 18 състав, след преценка на събраните по делото доказателства по отделно и в съвкупност и съобразявайки доводите на страните, приема от правна страна следното:

При така установеното от фактическа страна, от правна съдът намира следното:

Жалбата е насочена срещу годин за оспорване административен акт, изхожда от надлежна страна, за която е налице правен интерес от търсената защита и е подадена

при спазване на 14-дневния срок по чл. 84, ал. 3 от ЗУБ, поради което е допустима.

Разгледана по същество, е **частично основателна**.

Оспореното в настоящото производство решение е издадено от компетентен орган, обективизирано е в писмена форма и съдържа фактически и правни основания за постановяването му.

Установява се от доказателствата по делото, че в хода на производството по общия ред, с чужденеца има проведени две интервюта, отразени в нарочни протоколи, като те са провеждани в присъствието на преводач, на език, посочен от търсещия закрила за разбираем и владян от него, включително са налице и данни, че съдържанието на протоколите също е прочетено на интервюирания в присъствието на преводача и на разбираемия за него език.

Също така не се установява нарушение на чл.58, ал.10 от ЗУБ.

В случая е изискано писмено становище от ДАНС по молбата на жалбоподателя за предоставяне на международна закрила и такова е получено преди издаване на оспореното решение.

Независимо от горното, съдът счита, че оспореното решение е издадено при съществено нарушение на административно производствените правила, довело и до частичното му несъответствие с материалния закон.

В хода на административното производство, както и в съдебното такова, от страна на жалбоподателя са представени множество документи, след преценката на които се налага извод, че решаващият орган не е спазил изискването по чл. 35 от АПК, като не е изяснил всички факти от значение за случая.

Причините, които българският законодател е уредил като обосноваващи предоставянето на статут на бежанец и на хуманитарен статут, са посочени в чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ. Съгласно чл.8, ал.1 от ЗУБ, статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който поради основателни опасения от преследване, основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, се намира извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Наличието и основателността на опасенията, следва да бъдат преценени с оглед представените в бежанската история на кандидата за статут данни, като се отчете произходът на преследването, дали последното води до нарушаване на основни права на човека и закрилата, която може да бъде получена от държавата по произход.

За да отхвърли молбата за предоставяне на бежански статут, административният орган е приел, че същата е по-скоро беглец от правосъдие, а не бежанец. Според решаващия орган, в случая чуждата гражданка е признала участието си в престъпление-същата е осъдена за присвояване на огромна сума и лично е признала вината си. Руските власти разполагат със законното право да повдигат обвинения и да се произнасят по съдебните дела за лица, извършили престъпление, като в случая не може да се направи обосновано заключение за наличие на несправедлив съдебен процес, нито за дискриминационни съдебни мерки.

Съдът счита, че административният орган неправилно е възприел причините, по които търсещият закрила е напуснал страната си по произход.

В случая, след анализ на заявеното от жалбоподателя по време на проведените с него интервюта, се налага извод, че причините последният да напусне страната си по произход, са неоснователното му обвиняване в престъпление и съответно с

неоснователно издадена в тази връзка спрямо нея осъдителна присъда.

Следва да се има предвид, че според Ръководство и насоките за процедурите и критериите за определяне на статуса на бежанците по конвенцията от 1951г. и протокола от 1967г. относно бежанския статут, наказателно преследване или наказание за нарушение по общо приложимото общо право, не представлява преследване.

Лица, които бягат от наказателно преследване или наказание за такова престъпление, обикновено не са бежанци, но това може да е различно в случай на прекомерно наказание или ако наказателното преследване само по себе си съставлява преследване. Следователно, тези мерки могат да представляват преследване, ако в държавата на произход е налице непропорционално или дискриминационно наказателно преследване или наказание.

Във връзка с горното, административният орган е следвало да извърши преценка дали наказателното преследване срещу жалбоподателката, прераснало в осъждане с посоченото наказание, само по себе си представлява преследване. Подобна преценка в оспореното решение липсва, а изводът, че не може да се направи обосновано заключение за наличие на несправедлив съдебен процес, нито за дискриминационни съдебни мерки, не е достатъчно обоснован и подкрепен с доказателства.

Видно от посоченото в Справка вх. №МД-02-57/27.11.2025г., въпреки, че М. е съдействала на следствието и признава вина, излежава присъда и е освободена през юли 2019г.

През октомври 2022г. Г. М. е отново арестувана „задочно“ от Мещанския районен съд на М..

Освен това, от същата справка е видно, че в А. М. се лекува от тежко заболяване, включено в списъка на заболяванията в Русия, за които обвиняемите обикновено дори не биват задържани.

Горе визираната информация, не е взета предвид от решаващия орган. Последното сочи, че от административния орган не е изпълнено задължението да извърши преценка относно личното положение на жалбоподателя във връзка със ситуацията в страната му на произход в контекста на горепосоченото и към нея е налице специално дискриминационно отношение, с което е допуснал нарушение на чл. 75, ал. 2 от ЗУБ.

Съдът счита, че данните от бежанската история, съпоставени със събраните по делото доказателства, вкл. с горепосочената информация, съдържаща се в Справка вх. №МД-02-57/27.11.2025г., сочат на осъществен спрямо жалбоподателката преднамерен и несправедлив акт на преследване, легитимиран, чрез очевидно предрешен съдебен процес. От изложеното е видно, че след излежаване на присъдата и освобождаването ѝ, отново е арестувана.

Независимо от това, съдът намира, че по делото не са категорично и безспорно установени класическите бежански конвенционални основания по чл. 8, ал. 1 от ЗУБ за предоставяне на убежище, доколкото не е доказано по безспорен и категоричен начин, че М. е политически преследвана.

Ето защо, приема, че законосъобразно е отказано предоставяне на статут на бежанец.

По отношение на отказа за предоставяне на хуманитарен статут:

Разпоредбата на чл. 9, ал. 1 от ЗУБ установява императивното задължение на държавата да предостави хуманитарен статут на чужденец, който не отговаря на изискванията за статут на бежанец, но е принуден да напусне или да остане извън

държавата си по произход, тъй като в тази държава е изложен на реална опасност от тежки посегателства, сред които в т. 2 изрично са възведени изтезанието, нечовешкото или унижително отнасяне или наказание. По силата на чл. 3 от ЕКПЧ, чл. 4 и чл. 19, пар. 2 от Хартата на основните права на Европейския съюз /X./, забраната за извеждане, връщане или екстрадиране на лице към държава, в която съществува сериозен и индивидуален риск да бъде подложено на смъртно наказание, изтезание или друго нечовешко или унижително отношение или наказание /принцип non-refoulement/, е абсолютна и не търпи никакви дерогации или балансиране с други държавни интереси, независимо от естеството на деянията, за които лицето е обвинено или разследвано в страната на произход /вж. установената практика на ЕСПЧ по делата S. and E. c/y O. кралство, жалби № 8319/07 и № 11449/07; M.S.S. c/y Б. и Гърция, жалба № 30696/09; S. S. c/y Н., жалба № 1948/04; P. c/y Б., жалба № 41738/10; S. c/y Д., жалба № 57467/15; R. c/y Русия, жалба № 23215/02/.

В сходен смисъл са и задължителните указания по прилагането на правото на ЕС, дадени от СЕС в решение от 22 ноември 2022 г. по дело C-69/21 /X v. Staatssecretaris van J. en V./, съгласно което чл. 5 от Директива 2008/115/ЕО, разгледан във връзка с чл. 1, чл. 4 и чл. 19, пар. 2 от Хартата, не допуска извеждане или връщане на чужд гражданин при реален риск от значително и необратимо увреждане на здравето и нечовешко третиране.

Служебно известно на съда е, че на 16.03.2022г., К. на Министрите от Съвета на Европа с Резолюция CM/Res (2022)2 е решил от същата дата Руската федерация да преустанови членството си в Съвета на Европа.

С нова Резолюция от 23.03.2022г CM/Res (2022)3, като е отчетено и Решението на ЕСПЧ от 22.03.2022г. относно последиците от напускането от Русия на Съвета на Европа е прието, че от 16.09.2022г. се преустановява членството на Руската федерация в ЕКПЧ.

От това възникват основателни съмнения, че стандартите за третиране на подсъдими и осъдени лица не биха се спазвали в нужната степен от руските съдилища и длъжностни лица, ангажирани с процеса на правораздаване. Данни в тази посока са изложени и по ЧНД № 1911/2023 г. на СГС, при отказа на съда да уважи искането за екстрадиция на М. в Русия. Последният изрично е цитирал множество останали неизпълнени решения на ЕСПЧ.

След денонсирането на Европейската конвенция за правата на човека, основателно може да се предположи, че стандартите на ЕКПЧ по официален начин са отречени от руските власти и по официален начин са обявени като противоречащи на основите на руския политически и правен ред, особено след приемането и подписването от Президента на Русия на 28.02.2023г. на федерален закон, с който се прекратява действието на международните договори и техния примат над руското право /закон №43-ФЗ «О прекращении действия в отношении Р. Федерации международных договоров С. Е.», източник на официално достъпна информация - <http://www.kremlin.ru/acts/news/70605> - сайта на Президента на Руската Федерация/.

В тази връзка, настоящият състав счита, че са налице сериозни основания да се предполага, че при едно евентуално връщане на чуждата гражданка в Русия, същата в качеството си на подсъдима и евентуално на осъдена - не би била третирана по начин, който да е съответен на изискванията на ЕКПЧ.

Не е налице сигурност, че след отказването на хуманитарен статут на лицето и евентуалното ѝ предаване, тя действително ще се ползва от гаранциите за

справедливия процес или ще бъде защитена от малтретиране. В този смисъл са изнесените от нея твърдения, че няма да има възможност за адекватна медицинска помощ, каквато ѝ е необходима /видно от множествата приети и неоспорени по делото медицински документи/.

От събраните по настоящото дело писмени доказателства и приобщената административна преписка безспорно се установява, че с влязло в сила Определение от 31.05.2023 г. по ЧНД № 1911/2023 г. на Софийски градски съд, НО, 16-ти състав /влязло в законна сила на 08.06.2023 г./, е отказано да бъде допусната екстрадицията на Г. И. М. в Руската федерация именно поради констатираната реална опасност при връщането ѝ същата да бъде подложена на политически мотивирано преследване, изтезания, нечовешко и унижително отношение в руските места за задържане и лишаване от свобода, както и поради категоричната липса на каквито и да било институционални и процесуални гаранции за справедлив съдебен процес в държавата на произход.

Влезният в сила съдебен акт по екстрадиционното производство се ползва с изключителна доказателствена сила и съдържа официални правни констатации за състоянието на правораздавателната и пенитенциарната система в Руската федерация, пълния отказ от изпълнение на решенията на ЕСПЧ и липсата на международен правозащитен контрол след денонсирането на ЕКПЧ и приемането на руския Федерален закон № 43-ФЗ от 28.02.2023 г. за прекратяване действието на международните договори на Съвета на Европа.

Административният орган изцяло е пренебрегнал тези официални съдебни констатации, постановени от български съд спрямо същото лице, въпреки задължителните указания, дадени му с Решение № 7187 от 11.06.2024 г. по адм. д. № 10570/2023 г. на Върховния административен съд, Трето отделение /в този смисъл за обвързващото значение на съдебните констатации при отказ за екстрадиция вж. Решение № 790 от 22.01.2024 г. по адм.д. № 1940/2023 г. на Адм. съд - В.; Решение № 5060 от 03.08.2021 г. по адм.д. № 4802/2021 г. на АССГ/.

Обективният и индивидуализиран характер на заплахата за живота и телесната неприкосновеност на М. се доказва и от нейното специфично процесуално качество в държавата на произход. По делото е установено, че тя е била ключов свидетел, сключил досъдебно споразумение за сътрудничество от 24.01.2017г. със заместник-генералния прокурор на РФ В. Я. Г. /включен в списъка „Магнитски“/, по силата на което е дала изобличаващи показания за корупционни престъпления в особено големи размери срещу висши служители на сигурността /вкл. бившия началник на управление в ГУЕБиПК на МВР на РФ полк. Д. З., осъден на 16 години лишаване от свобода/ и влиятелни финансови субекти. След изпълнението на споразумението и даването на показанията, закрилата от страна на руската държава е прекратена, а спрямо М. са последвали систематични заплахи за убийство, физически и психологически тормоз и инициране на нови наказателни производства през 2022 г. за деяния от 2011 г. с изтекла абсолютна давност, като същевременно друг ключов свидетел по същото дело - банкерът П. Чувилін, е починал при неизяснени и подозрителни обстоятелства в началото на 2023 г. Тези факти сочат за реален и непосредствен риск от физическа саморазправа и репресии, срещу които руската държава понастоящем не осигурява ефективна защита.

Към тези обстоятелства се добавя и доказаното тежко и рецидивиращо здравословно състояние на жалбоподателката. От приетите неоспорени медицински документи

/епикризи, амбулаторни листи, направления за хоспитализация и служебни бележки от МБАЛ „Т.“, Медицински институт на МВР и МБАЛ „Доверие“ АД/ е видно, че Г. М. страда от множествена миома тоза на матката, левкоза, постоянни обилни метрорагии, тежка анемия и кисти на яйчниците, изискващи спешна оперативна намеса и непрекъснато специализирано наблюдение, което я определя като „лице от уязвима група“ по смисъла на §1, т.17 от ДР на ЗУБ.

Лишаването ѝ от свобода в руските пенитенциарни заведения при липсата на специализирана медицинска помощ и реален риск от умишлено лишаване от грижи би довело до бързо, значително и необратимо влошаване на здравето ѝ и непосредствена заплаха за живота, съставляващо нечовешко и унизително отношение по чл. 9, ал. 1, т. 2 от ЗУБ и сериозни причини от хуманитарен характер по чл. 9, ал. 8 от ЗУБ /в този смисъл вж. Решение № 6608 от 18.06.2025 г. по к.адм.д. № 5178/2025 г. на ВАС; Решение № 6001 от 05.06.2025 г. по к.адм.д. № 4232/2025 г. на ВАС; Решение № 5644 от 29.05.2025 г. по к.адм.д. № 1962/2025 г. на ВАС; Решение № 579 от 20.01.2026 г. по к.адм.д. № 11794/2025 г. на ВАС; Решение № 3730 от 27.03.2024 г. по адм.д. № 11964/2023 г. на ВАС; Решение № 8554 от 09.07.2024 г. по адм.д. № 5200/2024 г. на ВАС; Решение № 6091 от 21.02.2025 г. по адм.д. № 775/2025 г. на АССГ/.

При тези обстоятелства, съдът намира, че по отношение на жалбоподателя е налице хипотезата за предоставяне на субсидиарна закрила /хуманитарен статут/ по реда на чл. 9, ал. 1, т. 2 във вр. с чл. 9, ал. 8 от ЗУБ.

Относно правомощията на съда при произнасянето:

Настоящият състав съобрази, че производството по молбата за международна закрила на М. е предмет на многократен съдебен контрол.

С Решение № 553 от 01.02.2023г. по адм. д. №10283/2022г. на АССГ първоначалният отказ на ДАБ е обявен за нищожен с указания за провеждане на редовно производство по общия ред.

Последвалият втори отказ /Решение № 7668 от 19.04.2023 г./ е отменен с окончателно Решение № 7187 от 11.06.2024 г. по адм. д. № 10570/2023 г. на Върховния административен съд с подробни задължителни указания за пълно изследване на риска по чл. 3 от ЕКПЧ и чл. 9 от ЗУБ.

Въпреки тези указания, председателят на ДАБ за трети пореден път е постановил отказ /процесното Решение № 4493 от 13.08.2025 г./, възпроизвеждайки буквално отхвърлените от съда мотиви и игнорирайки влязлото в сила съдебно решение по екстрадицията и събраните медицински и писмени доказателства.

Съгласно задължителната за националния съд практика на Съда на Европейския съюз, постановена в Решение от 29 юли 2019г. по дело C-556/17 /A. Torubarov v. B. йs M. H./, чл.46, пар.3 от Директива 2013/32/ЕС, разгледан във връзка с чл. 47 от Хартата на основните права на ЕС, изисква ефективна съдебна защита и задължава националната юрисдикция да извърши пълн и ех нипс преглед на фактите и правните въпроси.

Когато след отмяна на предходен административен акт и връщане на преписката със задължителни указания, административният орган не се съобрази с тях и издаде нов отказ, без да са настъпили нови факти или доказателства, националният съд е длъжен сам да реши спора по същество, като измени или замени административния акт и предостави търсената международна закрила, оставяйки без приложение всяка вътрешноправна разпоредба, която би ограничила правомощието му до ново формално връщане на преписката и би довела до недопустима безкрайна процедура /процедурен

„пинг-понг“/.

При наличието на изяснена фактическа обстановка, събрани медицински документи, влязъл в сила съдебен акт по екстрадиционното производство и актуална информация за обстановката в Руската федерация, въпросът за предоставянето на хуманитарен статут не е предоставен на оперативната самостоятелност на административния орган по смисъла на чл. 173, ал. 1 от АПК, тъй като при доказан реален риск от нечовешко и унижително отношение държавата действа при условията на обвързана компетентност и е длъжна да осигури закрила.

Според Директива 2013/32/ЕС (чл. 46, пар. 3), Правото на ЕС и българския Закон за убежището и бежанците (ЗУБ), формите на международна закрила са алтернативни, а не кумулативни. Хуманитарният статут (субсидиарна закрила) се разглежда и предоставя само и единствено ако лицето не отговаря на условията за признаване на бежански статут.

Поради това, оспореното решение следва да бъде отменено в частта относно отказа да бъде предоставен хуманитарен статут, като на Г. И. М. бъде пряко предоставен такъв на основание чл. 173, ал. 1 от АПК, вр. чл. 9, ал. 1, т. 2 във вр. с ал. 8 от ЗУБ.

От страна на жалбоподателката е направено искане за присъждане на съдебно-деловодни разноски, като по делото са представени надлежни писмени доказателства /фактури и платежни документи/ за заплатени разноски за извършени писмени преводи на документи в размер на 677,05 евро, , за осъществено процесуално представителство в размер на 6000 лева, както и за сторените разноски в хода на административното производство в размер на 2600 лева.

От страна на ответника е отправено възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение, за процесуално представителство пред съда.

Съгласно разпоредбата на чл. 35. (Нов - ДВ, бр. 84 от 2016 г., изм. - ДВ, бр. 88 от 2022 г., изм. - ДВ, бр. 14 от 2025 г.), за процесуално представителство, защита и съдействие в производства по Закона за убежището и бежанците възнаграждението е 600 лв.

Заплатеният на процесуалния представител на жалбоподателя хонорар надвишава посочената по-горе сума почти десет пъти / без ДДС/. Предвид значителния обем на приобщените по делото доказателства, съдът приема, че делото се отличава с фактическа сложност. В хода на съдебното производство от страната и нейният представител е проявена значителна процесуална активност, като са отправени множество становища и искания за събиране на доказателства, представена и подробна писмена защита. Ето защо, като съобрази тези обстоятелства и ориентировъчния размер на дължимото адвокатско възнаграждение за представителство в производства по ЗУБ, съдът намира, че справедливото възнаграждение следва да бъде определено на 920 евро.

По отношение на искането за присъждане на адвокатско възнаграждение за правна защита и съдействие, във връзка с изготвяне и подаване на писмено становище до ДАБ в общ размер на 2600 лева, равняващи се на 1329,36 евро, от които 2166,67 лева адвокатски хонорар и 433,33 лева-размер на заплатен данък върху добавената стойност, съдът го намира за неоснователно. Последното, съобразно трайноустановената съдебна практика може да бъде претендирано по реда на ЗОДОВ / вж. *Решение № 6001 от 2025 г. на ВАС*/.

В полза на жалбоподателката следва да бъдат присъдени и доказаните разноски за превод на документи в размер на 677,05 евро.

Мотивиран от гореизложеното и на основание чл. 172, ал. 2 във вр. с чл. 173, ал. 1 от АПК, Административен съд София град, първо отделение 18 състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 4493 от 13.08.2025 г. на председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет, в частта, в която на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 във вр. чл. 9 от ЗУБ е отказано предоставянето на хуманитарен статут на Г. И. М., [дата на раждане] , гражданка на Руската федерация, ЛНЧ [ЕГН]

ПРЕДОСТАВЯ на основание чл. 9, ал. 1, т. 2 и ал. 8 от ЗУБ във връзка с чл. 173, ал. 1 от АПК ХУМАНИТАРЕН СТАТУТ на Г. И. М., [дата на раждане] в [населено място], Р. област, гражданка на Руската федерация, ЛНЧ [ЕГН].

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Г. И. М. в частта относно постановения с Решение № 4493 от 13.08.2025 г. на председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет отказ за предоставяне на статут на бежанец по чл. 8 от ЗУБ.

ОСЪЖДА Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет да заплати на Г. И. М., ЛНЧ [ЕГН], сумата в размер на 1598 евро (хиляда петстотин деветдесет и осем евро), представляваща направени по делото разноски за превод на документи и адвокатско възнаграждение.

Решението подлежи на касационно обжалване пред ВАС в 14 –дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: